

Hallituksen esitys Laista kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisen ja monialaisten toimintamallien tukemisen kokeiluhankkeista (jatkossa: kuntakokeilu) /Ruokolahden kunnan lausunto

Tausta:

Valtionvarainministeriö julkisti 17.12.2013 haun edellä mainittuun kuntakokeiluun. Hallituksen kehyspäättöksen 21.3.2013 mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen toimintaohjelman tueksi päätettiin käynnistää vuoden 2014 alusta paikallisia kokeiluja, joissa kokeilun avulla vähennetään kuntien velvoitteita.

Valtiovarainministeriö pyytää kunnilta lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi kuntien ohjauksen ja velvoitteiden vähentämisestä sekä monialaisten tukemista koskevasta kokeilusta 24.7.2014 mennessä

Lakiehdotuksessa todetaan mm., että kunnan virasto tai toimintayksikkö vastaa suunnitelmien yhdistämiskokeilusta ja toimii yhdistettyjen tietojen rekisterinpitäjänä.

Lappeenranta-Imatran kaupunkiseudun kuntajohtajista koostuva seututyövalio kunta päätti maakunnallisen kuntakokeiluhakemuksen laatimisesta nuorisotakuun toteuttamiseen sekä toimeentulotuen perusosan maksamisen siirtämisestä KELAlle. Kokeiluhakemukset valmisteltiin yhteistyössä Eksoten (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus) kanssa ja muodollisina hakijoina toimivat Lappeenrannan ja Imatran kaupungit.

Valtionvarainministeriössä 9.5.2014 käytyjen neuvottelujen tuloksena nuorisotakuun toteuttamiseen liittyvä kuntakokeiluhakemus hyväksyttiin. Lisäksi Etelä-Karjalan kunnille tarjottiin mahdollisuutta liittyä myös Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kokeiluun. Toimeentulotuen maksatuksen siirtäminen KELAlle ei enää ole kokeilukelpoinen, koska lainsäädäntömuutos on tulossa voimaan vuoden 2015 alusta lukien. Hyötyä kokeiluun osallistumisesta odotetaan lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukemisessa, nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä sekä vaikeasti työllistettävien henkilöiden saamisessa toimenpiteiden piiriin.

Kuntakokeilua on tarkoitus ensisijassa toteuttaa Lappeenrannan kaupungin osalta, mutta kokeilun onnistumisen kannalta on tärkeää, että noudatettavaksi sovittu ja käytäntöjä voidaan soveltaa myös muissa Etelä-Karjalan kunnissa (myös Ruokolahdella), koska maakunnallinen yhteistyö toteutuu Eksoten ja työvoiman palvelukeskuksen TYPin kautta.

Lappeenrannan kaupunki allekirjoittaa kokeilusopimuksen muiden Eksote-kuntien puolesta. Tämä edellyttää myös muiden kuntien suostumuksen. Sekä Lappeenrannan kaupunki että Imatran kaupunki valmistelevat omat lausuntonsa lakiehdotuksesta ja Etelä-Karjalan muut kunnat mukaan lukien Ruokolahti, seurannevat lausunnoissaan mainittujen kaupunkikuntien näkemyksiä.

Ruokolahden kunnanhallitus valtuutti kokouksessa 30.6.2014 kunnanjohtajan antamaan lausunnon lakiehdotuksesta niin, että lausunto on linjassa Etelä-Karjalan kaupunkien valmisteleminen lausuntojen kanssa.

Lausunto:

Lappeenrannan kaupunki on yhdessä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien sekä Imatran kaupungin kanssa hakeutunut hyvinvointipalvelujen integraatiota ja nuorisotakuun toteutusta koskeviin kuntakokeiluosioihin. Kokeilukunnat ja valtionvarainministeriö solmivat kokeiluista sopimuksen.

Ruokolahden kunnanhallitus kiinnitti huomiota lakiehdotuksen määräykseen "Yhdistämiskokeilusta vastaa kunnan virasto tai toimintayksikkö." Kaikissa kuntakokeilun osa-alueissa keskeisenä toimijana on Eksoten perhepalvelut -yksikkö. Moninkertaisen organisoinnin estämiseksi olisi tarkoituksenmukaista, että Etelä-Karjalan kokeilualueella olisi mahdollista, että kunnat voisivat päättää, että suunnitelmien yhdistämiskokeilusta voi vastata kuntien puolesta yksi Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän toimintayksikkö.

Lisäksi Ruokolahden kunta yleisemmin toteaa kuntakokeilusta seuraavaa: Kunnissa on kohdistettu suuria odotuksia kansallisiin päätöksiin kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämiseksi. Nyt kokeiluun valitut tehtäväalueet muodostavat hyvin suppean osan kuntien tehtäväkentästä eikä näin rajatulla kokeilualueella kunnat pysty vastaamaan rakennepoliittisessa ohjelmassa edellytettyihin kustannussäästöihin. Päinvastoin useat valtiovallan toimenpiteet ja lakimuutokset tulevat entisestään lisäämään kuntien velvoitteita ja kustannuksia. Kokeilun rinnalla tarvitaan hallitukselta merkittäviä linjapäätöksiä siitä, milta osin kunnille asetetuista velvoitteista voidaan luopua.

Kokeilulainsäädäntö ei vastaa niihin käytännön työelämän tarpeisiin, jotka on koettu keskeisiksi ongelmiksi asiakas- ja potilastietojen käsittelyä koskevassa sääntelyssä. Asiakastietojen vaihtoon ja tietosuojakysymysten ratkaisemiseen tulee kiinnittää lain jatkovalmistelussa erityistä huomiota.

Ruokolahdella 2.7.2014

Antti Pätilä
Kunnanjohtaja

Virastotie 3, 56100 Ruokolahti
sähköposti: antti.patila@ruokolahti.fi
puhelin: 044 4491 201